

A Párkányi Városi Galériában reprezentatív válogatás látható Kovács László PuTu kovácsoltvas munkáiból

Súlyos, nyers, „csupasz vonal” kisplasztikák, lustán kanyargó vassziluett-figurák, fémraszterek, poétikus kollázsok. A Párkányi Városi Galériában reprezentatív válogatás látható Kovács László PuTu kovácsoltvas munkáiból

Súlyos, nyers, „csupasz vonal” kisplasztikák, lustán kanyargó vassziluett-figurák, fémraszterek, poétikus kollázsok. A szentendrei Kovács László PuTu karakteresen ötvözi, s impulzív energiákkal telíti az egymásba érő vagy szétfeszülő, majd újra egymásba kapaszkodó geometrikus és organikus formákat. Szobraival, „vascuhókjaival” mintha azt mondaná – mondatná, hogy nincs ellentét az absztrakció s a figuráció között, hiszen mindkét forma ugyanannak a valóságnak a gondolatát sugalmazza. Hol pengeéles, hol pedig emblematikusan tömörített munkáit alapjában véve az érzelmi azonosulás igénye és képessége jellemzi. Megragadni a lényegét egy jelenségben, a benső tartalmakat a külső formában. PuTu autodidakta vasműves és költő, s mintegy két évtizede magyarországi és nemzetközi kiállítások rendszeres résztvevője. Díjai között szerepel a Hephaiston Nemzetközi Kovácstalálkozó díja (Helfatyn, 1994), az Expo-nálunk kiállítás díja (1995), Az év képzőműves remekei díj (Hadtörténeti Múzeum, 1996), valamint a Borsodi Fonó Kovácskiállítás I. díja (1999). A mester olykor, a nagy kovácsfesztiválokön szabadtéri performanszok keretében is létrehoz egy-egy új műalkotást. Tudását Fábry Sándor show-műsorában is felvillantotta, igazi terepe azonban a kovácsműhely, ahol a vasba feszülő nomád ritmusok és álommásolatok alakot öltenek. Párkányi tárlatát Balázs György muzeológus, a Budapesti Néprajzi Múzeum főigazgató-helyettese nyitotta meg. Stílusosan egy legalább félméteres kovácsoltvas kulccsal, amely természetesen szintén PuTu mester munkája. Balázs György szerint nem csupán nézni, megérinteni is érdemes a kiállított szobrokat. S való igaz, a megszelídített vas lélegzik, olyan mint az önmagát vizsgáló ember.

Kovács László PuTu, a modern kovácsművesség jeles képviselője Tiszacsegén, szülőfaluja kovácsműhelyében, Scheffer Gábornál sajátította el a vas megmunkálásának alapjait. „A diákévek után felkerültem Pestre, a fővárosba – mondja –, s ott kinyílt a szemem a világra. A vas mellé társult a dzsessz, a barátaimmal különböző alternatív művészklubokba jártunk, ami ugyanolyan meghatározó lett számomra, mint később a szentendrei közeg. Szentendrére először tanulni mentem, de rá kellett jönnöm, hogy a kiválasztott híres iparművész semmi újat nem tud mutatni nekem. Akkoriban többnyire kisplasztikákat kovácsoltam. A szakmai csalódás mellett viszont sok új ismeretségre, nagyszerű barátokra tettem szert, s végül a művészetek városában telepedtem le és alapítottam családot. Három évig a Szentendrei Kocsigyárban dolgoztam, majd 1981-től a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban következett egy hosszú és termékeny időszak. A Skanzentől 1996-ban váltam meg, közben építettem egy saját kovácsműhelyt, egy műtermet.”

Kovács László PuTu a plasztikák mellett számos köztéri munkát is készített, lámpákat, cégéreket, tűzi szerszámkészleteket, tömör és rácsos vaskapukat, kápolnaajtót, s megrendelésre ő kovácsolta a bécsi Schubert-ház vasalatait is a japán Takasaki múzeum számára. Párkányba némi köztéri fotódokumentáción kívül kisplasztikáit, kombinált anyagú objektjeit hozta el. PuTu, az Öregember gyakran megfordul a városban, ahol szintén több barátja él; ez alkalommal Himmler György segédkezett a kiállítás megszervezésében. A megjelenésében is mindig valami sajátos-szokatlant hozó művész a megnyitón finoman gyűrt-redőzött, az érintésig sérülékenynek tűnő szirmú rózsát tűzött „egyenzakójára” – kiderült, vasvirág. A kérdésre, hogy mi adja az inspirációt egy-egy új alkotáshoz, azt válaszolta,

Írta: Új Szó

2006. március 03. péntek - Módosítás: 2006. március 03. péntek

ugyanaz, ami a verseiben is tetten érhető: az örök téma, a nők. Azután az emberi kapcsolatok, és a vas-álmok. „Gyakran álmodom vassal, de azok nem az én vasaim. Tulajdonképpen más sem csinálta meg őket, viszont én sem tudom, mert ha felébredek, elfelejtem a mikéntjét. Valamit mégis elindít bennem, valahogy úgy, mint amikor jártomban-keltemben látok egy gyenge vasat, s a látvány addig dolgoztatja a képzeletemet, amíg el nem készítem a magam változatát. Az első időkben nem szívesen váltam meg a kisplasztikáimtól, szobraimtól, soha nem ez jelentette a megélhetési forrást. Mára már elkerült néhány darab a gyűjtőkhöz, de nem ez a cél. Én szerelemben állok a vassal. Hozzá tartozik az életemhez.”

CSEPÉCZ SZILVIA